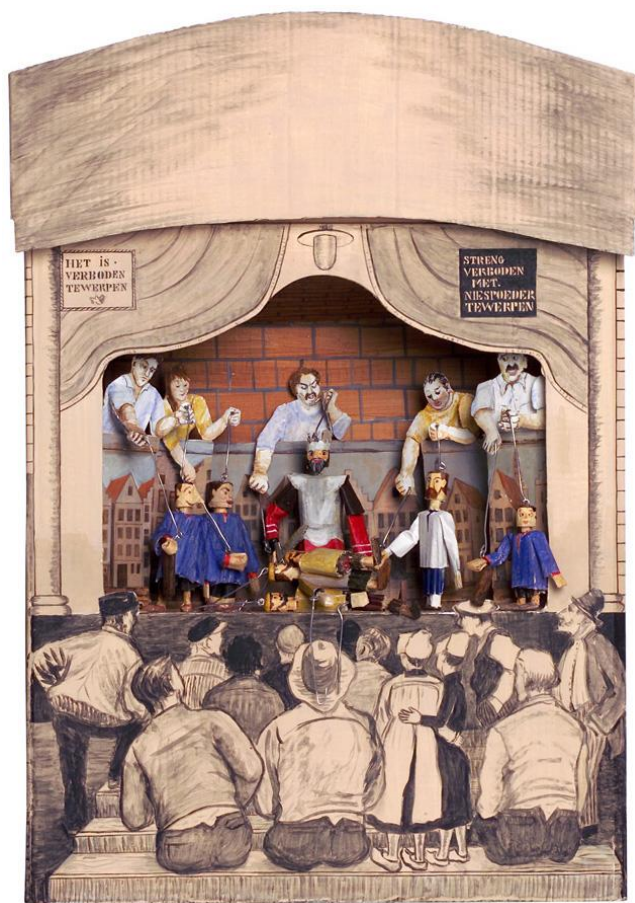

De poesjenellen

Poesjenel is de benaming voor de traditionele Antwerpse *stangpop*. Het woord is afgeleid van de Italiaanse *Pulcinella*. De theaters waren/zijn gevestigd in kelders in de volkswijken, vandaar de benaming *poesjenellenkelder*.

Stangpoppen

Het poesjenellenspel had zijn bloeitijd in de negentiende eeuw, maar trekt ook tegenwoordig nog veel publiek. De figuren worden van bovenaf bewogen. Ze zijn zwaar en hangen aan een stang, waarvan het ene eind is vastgehaakt aan de kop en het andere eind is omgebogen tot een handvat voor de speler. Een tweede stang is bevestigd aan de rechterpols van de pop en dient om de rechterarm te bewegen.

Akketatje

Wanneer er gevochten wordt, komen *de Voddebalen* – de hoofdpersonen in het spel en de lievelingen van het publiek – het toneel op met een flinke knuppel om de vijand een *akketatje* (opdoffer) te geven. Hun aanvoerder is *de Neus*. Samen met *de Schele*, *de Kop* en *de Bult* zegt hij wat hem voor de mond komt. Voor de adel hebben de Neus en zijn makkers niet de minste eerbied. Hun conversatie is doorspekt met dubbelzinnigheden. De koning wordt aangesproken met “Edele Potjeschijt”.

Een van de successtukken is *De leeuw van Vlaanderen*. De Neus maakt een abrupt einde aan de voorstelling door te roepen “Dor z’allemol doet zen, kunnen de twee ander scheufkes (scènes) ni gespeld weure. Ik gon ekik is pisse, ’k gon ekik is kakke!”

Changement à vue

Het toneel van de Poesje is ongeveer een meter hoog en een meter of twee breed. Er zijn drie paar houten zischermen (*schuifken*) en een achterscherm. Men kan er een ‘*changement à vue*’ mee uitvoeren. De poppenspelers, vijf of zes in getal, draaien dan bij open doek bij het woord ‘hop’ gelijktijdig de schermen om.